

OOST POST

SOERABAIJASCHÉ COURANT.

N° 94 ZESDE JAARGANG. 1858

PRIJS VAN INTEERKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . f 750
" " " " Java. 9.—
" " " " Buitenbezittingen. . . 10.—
" " " " Nederland. 12.—
De OOSTPOST verschijnt elken Maandag
en Donderdag.

DONDERDAG 25 NOVEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIE.

De prijs der ADVERTENTIE is f 2.— voor
elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbel.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt
betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

 Bij eene beleefde herinnering aan de vernieuwing van het abonnement op dit blad over het eerste half-jaar 1859, voegen Redactie en Uitgevers volgaarne de verzekering dat zij hunne beste pogingen zullen aanwenden om hunne courant te doen vooruitgaan i. belangrijke van inhoud en netheid van typographische uitvoering, ten opzichte van welke laatste zij het genoeg hebben mede te deelen, dat hunne drukkerij eerlang van eene geheel nieuwe letter zal zijn voorzien, welke bereids, volgens bij hun ontvangen tijding, aan hen uit Nederland is afgezonden.

Abonnementsgelden voor dit blad kunnen gestort worden:

Te Batavia bij de HH. G. KOLFF & Co.
„ Samarang „ „ „ DE GROOT KOLFF & Co
en te Soerabaya bij de uitgevers.

E. FUHRI & CO.

VOORUITGANG.

II.

Ofschoon het in den aard der zaak ligt dat de beoefening der kunsten en wetenschappen in onze kolonien zeer achterstaat bij de vorderingen, welke daarin in het moederland vallen op te merken, zoo is het toch een verblijdend verschijnsel dat daarin in de laatste jaren zeer veel vooruitgang valt te vermelden.

Niet onbelangrijk achten wij het om hier mededeeling te doen van eenige vergelijkende statistieke opgaven, zoo als die voorkomen in een in Nederland uitgegeven periodiek geschrift, welke ontleend zijn aan het laatstelijk openbaar gemaakte Regeringsverslag en andere officieele bronnen.

Daarlij wordt gewezen op de vermeerdering der kennis van land en volk, door het mededeelen van gouvernementswege van officiële stukken aan de in Indië uitgegeven tijdschriften, de voortzetting van den atlas van Ned. Indië door wijlen P. Baron MELVILL VAN CARNBEE, het doen van opmetingen en opnemingen en in kaart brengen van vele gedeelten van den Archipel en inzonderheid het doen van togten, langs de

Kapoeas door Mr. A. PRINS, gouvernements-commissaris voor de Wester-afdeeling Borneo; — van den resident der Z. en O. afdeeling Borneo op de Kohaijan- of Groote Daijakrivier; — van den resident van Ternate naar de Obieilanden, en Nieuw-Guinea; — van den kapitein F. O. H. VAN VLOTEN naar de Soloreilanden, en van den ambtenaar F. L. VAN BLOEMEN WAANDERS naar Bali. De officieren van Z. M. zeemagt beijveren zich voortdurend om aan de bevordering der hydrographie dienstbaar te zijn; 53 kaarten of schetsen, nieuwe opnemingen bevattende, kwamen in 1855 bij de Commissie in. De luitenant ter zee G. W. F. MORTH heeft zich vooral door zijne hydrographische werkzaamheden in de laatste jaren verdienstelijk gemaakt. Door het hydrographisch bureau werden onder directie van wijlen den Baron M. LVILL weder vele kaarten uitgegeven. Het debiet der kaarten bedroeg in 1855 f 5726, (in 1856 f 7158)

1840—1843.	287.
1844—1847.	809.
1848—1851.	2,746.
1852—1855.	4,085.

Kort wordt voorts in het Verslag herinnerd aan de onderscheiding, welke aan de uit Indië op de Parijsche tentoonstelling ingezonden voorwerpen te beurt viel.

Wat de tijdschriften en dagbladen betreft, werd door den Minister van koloniën in de zitting der Tweede Kamer van 28 November. 1857 daaromtrent het volgende medegedeeld.

Toestand der journalistiek en van hetgene daartoe behoort, over 1844 en 1857.

Dag- en weekbladen in Indië.

In 1844 werd alleen uitgegeven de *Javasche Courant*.

In 1857 verschenen: *Javasche Courant*.— *Java-Bode*.

De Oostpost.— *Soerabayaasch Nieuws- en Advertentieblad*.

Samarangsche Courant.— *Samarangsche Advertentieblad*.

Opwekker.— *Indisch-Schoolblad*.— *Bromartani*.— *Soerat*.

Kabar, *Bahasa Malajoe*.

Tijd-, vervolg- en maandschriften.

In 1844 werden uitgegeven: 1°. Verhandelingen van het Bataviaasch genootschap van kunsten en wetenschappen. 2°. Tijdschrift voor Ned. Indië. 3°. Verslag van den handel, de scheepvaart en de inkomende en uitgaande regten op Java en Madura. 4°. Natuur

en geneeskundig Archief. 5°. Almanak en naamregister voor Ned. Indië. 6°. Indisch Magazijn van de *Waal*.

In 1857, behalve de bovenstaande onder N°. 1, 3 en 5, Algemeen Verslag van den staat van het schoolwezen in Ned. Indië. — Mr. J. GRAAFLAND, Mr. F. JUNIUS VAN HEMERT en Mr. T. H. DER KINDEREN. Het regt in Ned. Indië. — Natuurkundig tijdschrift voor Ned. Indië, uitgegeven door de natuurk. vereeniging in Ned. Indië. — Tijdschrift voor Indische taal, land- en volkenkunde, uitgegeven door het Bataviaasch genootschap van kunsten en wetenschappen, onder redactie der Heeren Dr. P. BLEEKER, J. MUNNICH en E. NETSCHER. — Tijdschrift der vereeniging ter bevordering van geneeskundige wetenschappen in Ned. Indië, uitgegeven door de Nederl. Ind. Maatschappij van nijverheid, onder hoofdredactie van Dr. P. BLEEKER.

Maatschappijen. Door de bemiddeling van de *Maatschappij van Nijverheid*, in 1854 opgericht, werden eenige leerlingen in de fabriek van stoomwerktuigen van de Heeren CHAULAN en DEELEMAN, ter opleiding geplaatst.

Ten opzichte van de *Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in Oost Indië* ontleenen wij het volgende aan haar Verslag van 1851—1856. (Van 1851 tot Junij 1853 een Departement dier Maatschappij, doch sedert zelfstandig). Het getal leden, in 1851 105, vermeerderde tot 108 in 1856. Gedurende het 5 jarig tijdperk bedroegen de ontvangsten f 12,623, waaronder f 3,250 donatien van Z. Exc. Mr. A. J. en Mevrouw DUUMAER VAN TWIST, f 850 andere donatien; f 7,776 contributien van leden enz., en de uitgaven f 10,188, waaronder f 3,533 voor de meisjesschool (in 1851 opgericht en in 1856 met 13 leerlingen), f 1,700 voor de volksbibliotheek (in 1854 opgericht en in 1856 740 Hollandsche en 200 Fransche werken bezittende, terwijl zij toen p. m. 70 lezers had en per maand van 444—570 boeken uit gaf), f 1,251 aan eerprijs en dubbele gouden medaille aan Dr. J. F. G. BRUMUND voor zijne bekroonde verhandeling over het *Volksonderwijs onder de Javanen* enz.,

Taalstudie en geschiedenis. De mededeelingen bepalen zich tot: die omtrent de toelage van f 400 's maands aan R. H. B. FRIEDRICH, adj. biblioth. van

DE ONGENEESELYKE SPECULANT.

NAAR HET ENGELSCH.

Vervolg en slot.

Ik verstonde eigenlijk niets van zijne wartaal, want ik wist dat zijn zoon Archibald een natuurlijken dood was gestorven, maar zoo goed als in mijn vermogen was, wilde ik hem troosten in zijne waarlijk niet benijdbare omstandigheden. „Het is eene zware slag, een onaangenaam geval, dat moet ik bekennen,” sprak ik; „het is eene verijdeling van al uw hoop. Maar gij zijt nu toch bewaard voor de diepste ellende.”

„Nee, dat is het niet! Dat is het niet!” viel hij mij in de rede, doch thans op meer bedaarden toon. „Ziet gij, mijnheer, ik wil u alles zeggen, want er kan nog mogelijkheid zijn, dat ik uit zulk een ontzettenden toestand word gered. Althans ik zou dienaangaande uw raad als rechtsgeleerde wel willen hooren!”

„Welnu, spreek dan,” hernam ik. „Ik zal u helpen en raden naar mijn beste vermogen.”

„Nu, dan zal ik het u zeggen,” antwoordde hij, „Archibald, mijn zoon, leeft nog, en is zoo frisch en gezond als gij en ik.”

Ik moest bekennen, dat ik op dat bericht met mijnen stoel en al achteruit schoof, want zulk nieuws had ik in het geheel niet verwacht.

„Ja, frisch en gezond,” ging Jesse Andrews voort. „Luis ter slechts. Toen de cholera zich zoo snel begon te verspreiden, kwam ik op het denkbeeld om het leven van den knaap te verzekeren, ingeval hem het ergste mogt overkomen. Maar zoo waar als er een God is, ik dacht er niet aan het kind eenig leed te berokkenen. Ik nam derhalve bij de levensverzekeringmaatschappij de bewuste som op mijn Archy. Spoedig daarop verspreidde zich de vreeselijke ziekte ook tot in onze nabijheid. Mijn vrouw bracht Archy naar buiten op het land en keerde 's avonds weêr terug. Den anderen dag werd onze eenige dienstbode door de cholera overvallen en stierf. Eenige uren later werd onze huisgenoot, eene weduwe, met name Mason, die slechts korten tijd bij ons gewoond had, ook aangetast, zij leed ontzettend veel, en haar zoon, die met onzen kleine zeer veel overeenkomst had in gelaatskleur en haar, werd ook ziek.

De pijn maakte de moeder ijhoofdijg, en eer er nog geneeskundige hulp was te krijgen — want zij werd 's nachts aangetast — overleed de arme vrouw buiten kennis. Haar zoontje, 't welk men in eene andere kamer gebragt had, werd al zeker en zeker, en wij zonden om dokter Parkinson. De arme knaap was ook van pijn buiten zich zelve geraakt, klemde zich om den hals mijner vrouw, noemde haar moeder en bad en smeekte haar hem te helpen. Dokter Parkinson, kwam en sprak op het eerste gezigt

van den knaap:

„Uw zoontje is seer ziek, moeder Andrews; ik vrees dat er niet veel aan te doen is, maar wij zullen zien!”

„Ik zweer het u bij al wat mij dierbaar is, mijnheer, dat mij op dat oogenblik nog niets in de gedachte was gekomen van het plan dat ons thans heeft geruïneerd. Ik fluisterde nu echter mijne vrouw in het oor, dat zij den doctor moest laten in de gedachte, waarin hij verkeerde. Deze schreef de krachtigste geneesmiddelen voor en ging niet van ons heen voor de knaap den laatsten snik had gegeven. Het overige weet gij, en nu, zeg mij nu openhartig, kan het zijn, zoek dan voor mij een middel om hetgeen ik heb misdaan weder goed te maken!”

„Gij hebt een lief stukje uitgevoerd, mijnheer Jesse Andrews,” antwoordde ik op ernstigen toon. „Weet gij wel, dat gij jaarvoor tot levenslange deportatie kunt worden veroordeeld?”

„Ach, mijn God,” schreide hij, „moet dan dat arme kind boeten voor de misdaad zijns vaders?”

„Dit is,” hernam ik, „ook het eenige wat mij beweegt mij met die vuile zaak te bemoeijen. Even als andere zwendelaars en opligers zijt gij in den strik gevallen, dien gij een ander hebt gespannen. Kom morgen weder bij mij. Tot zoolang zal ik mij beraden, maar vooreerst kan ik u niets zeggen. Doch stil!” riep ik hem achterna, toen hij reeds tusschen deur en dorpel stond: „gij kunt toch, hoop

het *Bataviasche-Genootschap van Kunsten en Wetenschappen* in het belang van de wetenschappelijke onderzoekingen op het gebied der Oostersche talen, — de voortzetting van de zamenstelling van het Javaansch-Nederduitsch woordenboek door de heeren WILKENS en WINTER, die ook eene Javaansche spraakleer met eene Nederduitsche vertaling vervaardigden; — de toelage aan den ambtenaar H. VON DE WALL van f 600 maands voor zijnen arbeid aan de vervaardiging van een Maleisch-Nederduitsch woordenboek en eene Maleische spraakkunst; — de aanbieding van een, zoo gezegd wordt, door de in 1855 te Makassar overleden staatsgevangene DHIPO NEGORO geschreven en nagelaten werk over Java, door diens zonen; — de verzending naar Nederland van de afteekeningen der basreliefs en beelden van den tempel Boro-Boe-door, in Kadoe, om in Nederland te worden gelitografeerd.

Omtrent de *natuurwetenschappen* worden inzonderheid vermeld de onderzoekingen van den ambtenaar, bestemd tot natuurkundige opsporingen in Nederlandsch Indië Dr. J. H. CROOCKEWIT, HZ., vooral in betrekking tot de steenkolenlagen.

Onder de vele toezendingen uit Indië naar Nederland bekleedt die van eene belangrijke verzameling van visschen de voornaamste plaats.

(Wordt vervolgd).

OFFICIEEL GEDERTE.

JAVASCHE COURANT.
van den 20sten November 1858. No. 93.

Bij koninklijk besluit van 13den September 1858. no. 101, is benoemd tot onderwijzer van den derden rang voor de dienst in Nederlandsch Indië, G. ter Marsch, onderwijzer van den tweeden rang te Tubbergen.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 26 Junij 1858, lett. A, no. 2, is aan P. H. van der Wedden, laatstelijk eersten gezaghebber der gouvernements schoener in Nederlandsch-Indië *Anadijomene*, thans met verlof in Nederland, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Civil Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de gewezen klerk, tevens postkommies te Salatiga (Samarang) J. A. Drinhuijzen.

BENOEMD:

Tot substituut-officier van justitie bij den raad van justitie te Soerabaja, de eerste substituut-griffier bij den raad van justitie te Batavia mr. B. de Groot.

Tot eersten substituut-griffier bij den raad van justitie te Batavia, de sekretaris van den kommissaris van het gouvernement tot het ontwerpen en voorstellen der vereischte wettelijke bepaling ter verdere regeling van het rechtswezen in de bezittingen buiten Java en Madura, mr. W. E. van der Hout.

Tot griffier bij den omgaanden regter in de tweede afdeling op Java, de griffier bij den raad van justitie te Makassar mr. W. Tadema.

Tot griffier bij den raad van justitie te Makassar, de ambtenaar der eerste klasse, ter beschikking van den gouverneur van Sumatra's Westkust mr. B. G. H. Straeter.

Tot controleurs der eerste klasse bij het binnenlandsche bestuur in de assistent residentie Benkoelen, de controleur der tweede klasse aldaar, C. M. G. A. M. Ecoma Verstege en de eerste kommissie bij het marine-departement H. M. van Rijssen.

Tot schout te Padang, de gepasporteerde adjudant-onder-officier J. J. Becker.

BIJ 'S LANDS DRUKKERIJ TE BATAVIA.

Tot hoofd-opziener, de opziener A. F. G. de Pinéda.
Tot opziener, de letterzetter der eerste klasse J. B. Tenret.

MAGTIGING VERLEEND:

Tot de uitreiking aan R. R. Nauta, eener acte van toelating tot de uitoefening der artsennijmengkundige praktijk te Batavia.

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, als leden der sub-kommissie van onderwijs te Padang, J. L. van Gennep, en J. Lijnen, onder dankbetuiging voor de door hen als zodanig bewezen diensten.

BENOEMD:

Tot lid bij de sub-kommissie van onderwijs te Buitenzorg, H. van Ameijden van Duijm, predikant bij de protestantsche gemeente aldaar.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Gouverneur van Sumatra's Westkust,

ZIJN BENOEMD:

Tot leden der sub-kommissie van onderwijs te Padang, J. Verheij, agent van de factorij der Nederlandsche Handel Maatschappij en J. Verhaagh, roomsch-katholijk pastoor, beiden te Padang.

Schutterijen, enz.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol wegens vertrek, de eerste luitenant bij de Bataviasche schutterij Th. F. Schill.

Militair Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der infanterie F. A. C. Bloem.

GEPLAATST:

Bij het 14de bataillon infanterie, de majoor F. J. Belle onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

GOEDGEKEURD:

Dat door het Militaire Departement

IS GEPLAATST:

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE.

Bij het 1ste bataillon, de tweede luitenant P. J. Heck onlangs uit Nederland aangekomen.

ZIJN OVERGEPLAATST:

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE.

Bij het 2de bataillon (Willem I), de eerste luitenant A. T. J. Catoire, van het 9de bataillon.

Bij het 3de bataillon, de kapitein J. F. Bruigom en de tweede luitenant J. H. Romswinkel, de eerste van het 8ste bataillon en de laatste van het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeling.

Bij het 5de bataillon (Samarang), de kapitein W. J. Döderlein de Win, van het 8ste bataillon.

Bij het 7de bataillon, de eerste luitenant F. J. W. Mekern, van 11de bataillon.

Bij het 8ste bataillon, de kapitein G. L. C. Tihon en de inlandsche eerste luitenant Prawiro Rono, de eerste van het 5de bataillon (Samarang), en de laatste van het garnizoens-bataillon ter Westkust van Sumatra.

Bij het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeling, de kapitein J. H. E. von Stietz, van het 3de bataillon, de eerste luitenant A. H. Schade van Westrum, van het 7de bataillon en de tweede luitenant W. J. Havenga, van het 10de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeling (Samarang), de tweede luitenant E. l' Honoré, van het 8ste bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de Zuid- en Ooster-afdeling van Borneo, de tweede luitenant J. J. Bichon, van het 13de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeling van Borneo, de tweede luitenants W. Pordon, H. W. O. de Bruijn en P. M. Oekerse, de eerste van het 9de, de tweede van het 8ste en de laatste van het 4de bataillon.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

Als betaalmeester der tweede klasse, de adjunct-intendant L. H. Meijers.

Als aspirant-intendant, de aspirant-betalmeester B. G. W. Wilkens.

De directeur der middelen en domeinen maakt bij deze bekend, dat krachtens art. 2 van 's gouvernements besluit van den 16den November jl. No. 26, de pacht van het regt tot het slagten van rundvee en buffels in de residentie Probolinggo voor 1859, door den resident van dat gewest op nieuw zal worden opgeveeld te Soerabaya, op Maandag den 13den December aanstaande.

De ingenieur der gouvernements telegraphen in Nederlandsch-Indië brengt bij deze, met referentie aan het tarief, voorkomende in de *Javascbe Courant* van den 20sten Julij 1857 en de provisioneele voorschriften en voorwaarden, opgenomen in de *Javascbe Courant* van den 9den Mei bevorens, ter algemeene kennis, dat het telegraafkantoor te Banjoewangi met Zaterdag, den 20sten November aanstaande, voor de publieke correspondentie wordt opengesteld.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL

VAN SOERABAYA.

In de maand December op Zaterdag den 4den en Maandag den 20sten.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javascbe Courant* van den 17den November 1858 No. 92, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door de agenten der Bataviasche weeskamer te Buitenzorg, van wijllen den heer C. Finschi.

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN HET ALGEMEEN

DEPARTEMENT SOERABAYA.

Bij den Secretaris zijn ontvangen, en voor de leden van het departement verkrijgbaar de volgende werken der Maatschappij.

VOLKS ALMANAK VOOR 1858.

PROGRAMMA'S VOOR 1856 en 1857.

VERGADERINGEN VAN 1856 en 1857.

IETS OVER REGT.

DE ZUIG en PERSPOMP.

DE ZEESLAG BIJ KIJKDUIN.

EEN VOERMANSPRAAKTJE.

PATRONAAT DER ARMEN.

LEVEN EN GEZOND ZIJN.

BOVEN LUCHT EN WOLKEN.

JAARBOEKEN 1855, 1856 en vroeger.

16 November 1858.

J. HAGEMAN J. C. z.

Secretaris.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 26sten November 1858.

Voor de woning van de luitenants van Hamel en van Lakerveld in het Militaire Kampement, en van den luitenant Beerens in het Militaire pavillioe.

Op Zaterdag den 27sten November 1858.

Voor 's Land Marine Etablissement alhier.

Op Maandag den 29sten November 1858.

Voor het kantoor van den Deurwaarter Damwijk in de stad, en daarna voor de woning van den kapitein Bouwensch in het Militaire Kampement.

ADVERTENTIE.

GEBORTEN.

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, JOHANNA DOROTHEA BOEDRIE, geliefde echtgenoot van SOERABAYA, C. J. PIETERS. (1209)
25 November 1858.

ik, de identiteit van uw zoon door een beter bewijs staven dan door uwe getuigenis?"

„Wel zeker! wel zeker!”

„Dat doet mij genoegen. Wij zullen morgen zien wat er aan de zaak te doen is.”

Indien een mijner lezers op de gedachte mogt komen, dat ik den oplichter en bedrieger in handen der overheid had moeten brengen, gelieve hij zich te herinneren, dat zulk eene handelwijze in mijne positie ondoenlijk, ja, onmogelijk was, en dat Jesse Andrews mij ook zijn misdrijf niet zou hebben geopenbaard, indien hij van het bovenstaande niet overtuigd ware geweest. Het was hier slechts de vraag, hoe ik het legaat van den peetoom voor den onschuldigen zoon van den misdadiger kon redden, zonder mijnen schuldigen cliënt in gevaar te brengen.

Nareenig beraad met mij zeiven zond ik om Jesse Andrews, en ried hem aan, ten einde alle mislukking mijner plannen te voorkomen, dat hij zich voor een korten tijd naar Frankrijk zou begeven. Zoodra ik wist dat hij in veiligheid was, ging ik een bezoek afleggen bij de directieuren der levensverzekering-maatschappij.

„Gij zegt derhalve, mijnheer, dat de heer Andrews dit geld niet had moeten aannemen, niet waar?” vroeg mij een der directieuren, terwijl hij mij scherp in 't gezicht zag.

„Wel zeker, hij had het niet moeten aannemen!”

„E waarom niet, mijnheer?”

„Deze vraag is geheel onnoodig,” antwoordde ik, „en gij begrijpt wel dat ik ze u niet zou beantwoorden, ook indien ik konde. Wat u eigenlijk het meest aangaat, is, dat ik u aanbied de bewuste vier duizend pond in eens en wel oogenblikkelijk hier uit te betalen, en dat elke draling of weigering in uw nadeel is. Weigert gij het geld aan te nemen,” voegde ik er bij, terwijl ik opstond, „welnu dan moet ik het weér meê naar huis nemen.”

„Houd uw gemak, houd uw gemak,” sprak de directeur. „Ik zal met eenige heeren er over raadplegen en binnen weinige minuten ben ik weér hier.”

Binnen vijf minuten keerde hij terug. — „Komaan,” sprak hij, „ik geloof dat wij maar 't best zullen doen als wij het geld aannemen, dat, gelijk gij zegt, ten gevolge eener dwaling bij ons is opgenomen.”

„Neen,” hernam ik, „van dwaling heb ik geen woord gesproken. Ik zeide alleen maar, dat Jesse Andrews het niet had moeten aannemen!”

„Nu ja, dat begrijp ik. Vermoedelijk wenscht gij eene kwitantie voor het bedrag?”

„Ja, en wel in deze vorm,” hernam ik en gaf hem de woorden op een stukje papier. Hij las het, schreef het over op gezegeld papier, ondertekende het en gaf het mij. toen ik hem een wissel op mijn bankier daarvoor ter hand stelde. Wij maakten beiden eene beleefde buiging voor elkaar en ik ging mijn weg.

In weerwil der tegenkanting van den heer Newton, die natuurlijk woedend werd over deze geheel onverwachte wending der zaak, werd de identiteit van den knaap toch deugdelijk bewezen, en Archibald Andrews kwam, toen hij meerderjarig werd, in 't bezit van zijn schoon vermogen.

De vier duizend pond waren, gelijk van zelf spreekt, betaald uit het erfdeel van Jesse Andrews. Deze man echter droeg van dit oogenblik af een schandmerk op het voorhoofd in de oogen van ieder, die den waren loop en samenhang van het hier medegedeelde bedrog kende.

Misschien was zijn lot beter dan hij het verdiende, en zijn straf moest, al was het maar om het voorbeeld, veel zwaarder zijn dan hij werkelijk was.

Maar ik ben geen man, die iets verdicht of versiert, ik ben een man van daadzaken, en daarom verhaal ik de gebeurtenissen gelijk zij zijn, niet gelijk zij moesten zijn.

Bevallen van eene **DOCHTER**, L. C. BRUNTING,
Buijs.
SOERABAYA, 18 November 1858.
Eenige kennisgave. (1187)

STERFGEVALLLEN.

Heden ontvingen wij de treurige tijding dat onze veelgeliefde vader en behuwdvader, de Heer P. BOEKEN, op den 27sten September, 11. in den ouderdom van c. 66 jaren te Amsterdam is overleden.

SOERABAYA, H. BOEKEN.
24 November 1858. A. A. BOEKEN.
(1198) Batten.

VENDUTIE WEGENS VERTREK

Op Vrijdag den 26sten November a. k.
Ten huize van den WelEd. Gestr. Heer Luitenant
Adjutant BEERENS, in het Paviljoen in de stad,
DOOR

L. W. VAN DER ZWAAN & CO.

Van MEUBELAIRE GOEDEREN als: TAFELS,
STOELEN, KASTEN, LEDIKANTEN, HANG-
en STAANDE LAMPEN, SPIEGELS en hetgeen
verder te voorschijn zal worden gebragt. (1212)

VENDUTIE WEGENS VERTREK

Op Vrijdag den 26sten November. a. k.
Ten huize van den 2den Luit. VAN LAKERVELD,
in het officiers kampement No. 6.
DOOR

MARTENS & CO.

van bijna geheele nieuwe, goed onderhoudene MEU-
BELAIRE GOLDEREN, HANG- en STAANDE
LAMPEN enz. (1204)

VENDUTIE WEGENS VERTREK

op Vrijdag den 2sten November a. k.
Ten huize van den 1sten Luitenant J. C. HAMEL,
in het officiers kampement.
DOOR

MARTENS & CO.

Van goed onderhoudene MEUBELAIRE GOEDEREN,
SPIEGELS, SCHILDERIJEN, een BENDIE CATTEE
met PAARD en TUIG enz. (1205)

UITBESTEDING.

Op Zaterdag den 27sten November 1858,
des voormiddags ten negen ure,
zal door den ondergeteekende, ten zijnen kantors,
onder nadere goedkeuring van het Gouvernement,
publieke uitbesteding worden gehouden van DE LE-
VERANTIE VAN VIER HONDERD STUKS
DJATTIE-HOUTEN KUIWAGENS, van het op
Java gebruikelijke klein model.

De voorwaarden, waarop deze uitbesteding zal ge-
schieden, liggen ter lezing ten kantore voornoemd,
terwijl het model aldaar ter bezigtiging voorhanden is.

De Hoofd-ingenieur, chef der 4de
Waterstaats afdeeling,
H. DE BRUIJN.
(1109)

NA AFLOOP DER VENDUTIE

Bij den Deurwaarder C. F. DAMWIJK, zal alsnog
worden gehouden

VENDUTIE WEGENS VERTREK

Ten huize van den kapitein der Genie K. E. W.
BOUWENSCH, Pagirian.

Op Maandag den 29e'en dezer
DOOR

MARTENS & CO.

Van bijzonder goed onderhoudene MAHONIJHOUTEN
en andere MEUBELAIRE GOEDEREN als: STOELEN,
TAFELS, KASTEN, BANKEN en een groot HOUTEN
LEDIKANT met toebehooren, HANG- en STAANDE
LAMPEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, een fraaije
TOERWAGEN (Mylord) RIJ- en WAGENPAARDEN,
EET- en THEESERVIESEN, en hetgeen verder te voor-
schijn zal worden gebragt. (1206)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Dingsdag den 30ste November a. s.
Ten huize van den WelEdelen Heer BOEKEN te
Toendjoengan.
DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van WEL ONDERHOUDENE BATAVIASCH

EN ANDERE MEUBELLEN, YZEREN LEDIKAN-
TEN, LAMPEN, CRISTAL en GLASWERK,
TWE spanningen GOEDGEDESSEERDE MA-
CASSAARSCH WAGENPAARDEN, TUIGEN,
een zeer net bewerkte VIS A VIS, enz. (1189)

VENDUTIE.

Op eenen nader te bepalen dag
VOOR DE TOKO
VAN

MARTENS & CO.

Meerendeels wegens opruiming zonder reserve.

Van zijden parasols, waaijers, chinee-
sche zijde, gemaakte heeren hemden, gor-
dijngood, zakdoeken handschoenen, kin-
derkousen en sokken, bloemen, barèges,
gehaakte kanten, presentkoppes, tricot-
pantalons, parapluïen, vruchten op bran-
dewijn, eetserviezen, glazen, Pauillac Me-
doc, snuif, broekenstoffen, kurkentrekkers,
scheepslantarens, stroochoeden, potloo-
den, klederborstels, schoentjes en laarsjes,
mecanique cols, gendies, witte en geele zeep,
theeserviezen, zwarte en witte broeks-
knoopen, saljet in dozen, scheepslampjes,
sla-olij, een bijna nieuw handwagentje, twee
bimanesche wagenpaarden, (isabellen) en het-
geen verder te voorschijn zal worden gebragt. (1207)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 3den December a. s.

In de pakhuizen van de ondergeteekenden, aan de
Kaliemaas.

Van AFGESLOOPT BLADKOPER, MOLUKSCHE
TAFELBLADEN, KAIJOE BOEKO, EBBENHOUT en
EEN PARTIJ BALKEN en PLANKEN, MENIER, KA-
TJANG OLIJ, KOFFIJ, WATERWIELAS, IJZEREN-
KRAAN en KAR, SUIKERBAK, BASCULES met GE-
WIGTEN, PLAT-VIERKANT-ROND-HOEPEL en
SPIJKER-IJZER in kavelingen, AARDEWERK als
TAFELSERVIESEN, enz. en hetgeen verder zal worden
te voorschijn gebragt.

SOERABAYA,
24 November 1858.

ADAM & CO.
(1200)

Op de vendutie van Vrijdag den 3den December a.
s., in de pakhuizen van de Heeren ADAM & Co,
aan de Kaliemaas, zal mede ten 10 uur, worden
verkocht:

De Nederl. Ind. schoener **FEARNOT**, geme-
ten 21½ last, ladende 28 kooijangs, met complete
inventaris en in goede conditie om dadelijk te ver-
trekken, blijvende tevens uit de hand te koop.

SOERABAYA, 24 November 1858. (1201)

Nog zal op de vendutie van Vrijdag den 3den De-
cember a. s., in de pakhuizen van de ondergeteeken-
den aan de Kaliemaas, ten 10 ure, worden verkocht:
TIEN AANDEELEN IN HET SOERABAYA-
SCHE PRAAUWEN-VEER.

SOERABAYA,
24 November 1858.

ADAM & CO.
(1202)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Donderdag den 9den December a. s.

BIJ J. Y. KINGDOM

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van diverse HUISRAAD, EEN HAND CHAIS
met PAARD en TUIG, enz. (1138)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Woensdag den 15den December a. s.,

ten huize van den WelEdelen Heer P. BEETS te
Genteng.

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van een wel onderhouden INBOEDEL, bestaande uit:
een stel van TWE MAHONIJHOUTEN BANKEN
met 12 STOELEN, VOLTAIRES, LEDIKANTEN,
KLEERKASTEN, WASCHTAFELS, STOELEN, TA-
FELS, SPEELTAFELS, HANG en TAFELLAMPEN,
SPIEGELS, SCHILDERIJEN, ZILVER en PLMET-
WERK, CRISTAL en GLASWERK, EET en THEE-
SERVIEZEN, KEUKENGEREEDSCHAP, eenige WA-
PENS, EEN PALANKIJN, EEN MIJLORD, EEN
REISWAGEN, TWE spanningen goedgedresseerde
overwalsche WAGENPAARDEN, TUIGEN, ZADELS,
enz. enz. (1194)

VENDUTIE WEGENS VERTREK,

Op Dingsdag den 28sten December a. s.
Ten huize van den WelEdelGestr. Heer P. J.
DUMOULIN.

DOOR

E. FUHRI & CO.

Van Mahonij-Sono-kembang-Ambonhouten en
andere Meubelen, als Tafels, Stoelen, Kasten, Ban-
ken, Wip- en Luijaardstoelen, Knapen, Consoles,
Bufet en Etenstafels, van 24 personen eene Voltaire
Kroon-Hang- staande en Muurlampen, Toiletspiegels,
houten en ijzeren Ledikanten, Spiegels, Schilderijen
Klokken en Pendules, Porceleinen en andere Eta-
gere voorwerpen, eene welluidende Piano, voor
dit klimaat vervaardigd, eene Pinno, eene wel-
luidende Viool, Vloerkleden en Alcatieven, Porce-
leinen Eetserviezen voor 12 en 24 personen, Thee-
servies, Glas en Kristalwerk, Geweren, en een paar
prachtige Pistolen in doos, eene partij Zilverwerk
enz., enz.

Voorts eene elegante Victoria Vis à Vis, een
Palankijn, een span Bruine Sandelhout en een span
Isabellen Makassaarsche wagen paarden een over
walsch rijpaard, Engelsche Wagentuigen, met pleet;
eene groote collectie Bloemen in potten en het-
geen verder te voorschijn zal worden gebragt.

(1188)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP MENADO

KAPT. COUTERON.

Zal op aanstaanden Vrijdag den
26sten November, naar BATAVIA
via SAMARANG vertrekken. Adres.

De Agenten,

(1190)

B. KOPERSMIT & CO.

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE POUR LA FRANCE.

Le Trois mâts Français de première
classe et fin voilier, LE PROPHETE,
capitaine GUERIN, partira pour Nan-
tes dans les premiers jours de Dé-
cembre fixe.

Ce navire prendra quelques pas-
sagers, qui seront parfaitement traités.
S'adresser aux agents

(1195)

FRASER EATON & CO.

LOGE DE VRIENDSCHAP.

Leerlingsreceptie.

Zaterdag 27 November a. s., 's avonds ten 7 ure.

J. HAGEMAN JCz.

(1197)

Secretaris.

Crediteuren van den ondergeteekende worden ver-
zocht hunne pretensien vóór den 15den December a.
k., in te dienen.

J. VREEDE.

(1196)

Java Hotel.

De ondergeteekende heeft de eer het publiek mede
te deelen dat hij zijne WAGEN VERHUURDERIJ
in de kampong Baroe geopend heeft en beveelt zich
minzaam in ieders gunst.

(1183)

TAN TIK LAN.

EEN HUIS in de Rozendoornlaan, geschikt
voor een klein logement.

Te bevragen, bij

(1199)

J. JANSEN.

De Rekening van HIJPOLITHE LEOPOLD
SMITH, werkzaam bij de Handelsmaatschappij,
groot 7 31, 40 Receptis.

(1108)

GUSTAV BEHREND.

LOTERIJ-HANDEL.

SOERABAYA.

236STE NEDERLANDSCHE STAATS-LOTERIJ.

Van onderstaande Serie nummers, waarvan *geheele* vallen prijzen of premien ten hunnen kantore beschik-
loten of onderdeelen daarvan, van hunnen firma-naam baar gesteld onder eene korting van 5 procent
voorzien, in Indie zijn geplaatst, worden de daarop ge- Commissie-loon.

24 November 1858.

E. FUHRI & CO.

NUMMERS.	KLASSE.	PREMIEN OF NIETEN.	NUMMERS.	KLASSE.	PREMIEN OF NIETEN.	NUMMERS.	KLASSE.	PREMIEN OF NIETEN.	NUMMERS.	KLASSE.	PREMIEN OF NIETEN.	NUMMERS.	KLASSE.	PREMIEN OF NIETEN.	NUMMERS.	KLASSE.	PREMIEN OF NIETEN.
1501	5	f —	3950	4	f 65.	4364	1	f 20.	9062	5	f —	9101	5	f —	9165	5	f —
1502	5	" —	3951	4	" 65.	4444	5	" —	9063	5	" —	9102	5	" 45.	9166	5	" 70.
1503	3	" 45.	3952	3	" 45.	5176	5	" —	9064	1	" 20.	9103	5	" —	9167	5	" —
1504	1	" 20.	3953	4	" 65.	5177	5	" —	9065	5	" 70.	9104	5	" —	9168	1	" 20.
1505	5	" 70.	3954	1	" 20.	5178	5	" 70.	9066	5	" —	9105	5	" 70.	9169	2	" 80.
1506	5	" —	3955	5	" —	5179	5	" —	9067	5	" —	9106	5	" 70.	9170	2	" 80.
1507	5	" —	3956	5	" —	5180	3	" 45.	9068	3	" 45.	9107	5	" —	9171	4	" 65.
1508	5	" —	3957	5	" 70.	5676	5	" 70.	9069	5	" —	9108	5	" —	9172	5	" —
1509	5	" —	3958	3	" 45.	5677	5	" —	9070	5	" —	9109	5	" —	9173	5	" —
1510	5	" 70.	3959	3	" 45.	5678	5	" —	9071	5	" —	9110	5	" 70.	9174	5	" —
1511	3	" 45.	3960	4	" 65.	5679	5	" 70.	9072	2	" 80.	9111	5	" 70.	9175	2	" 80.
1512	3	" 45.	3961	5	" —	5680	3	" 45.	9073	5	" —	9112	5	" 70.	9176	5	" 70.
1513	5	" 70.	3962	3	" 45.	5681	5	" —	9074	4	" 65.	9113	5	" —	9177	5	" —
1514	4	" 65.	3963	3	" 45.	5682	2	" 30.	9075	4	" 65.	9114	3	" 45.	9178	1	" 20.
1515	5	" —	3964	3	" 45.	5683	3	" 45.	9076	5	" —	9115	5	" —	9179	5	" —
1516	5	" 70.	3965	5	" 70.	5684	5	" —	9077	4	" 65.	9116	1	" 20.	9180	3	" 45.
1517	5	" —	3966	3	" 45.	5685	4	" 65.	9078	5	" 100.	9117	5	" —	9181	3	" 45.
1518	2	" 30.	3967	5	" 70.	5686	3	" 45.	9079	2	" 80.	9118	5	" —	9182	5	" —
1519	5	" 70.	3968	5	" 70.	5687	4	" 65.	9080	5	" —	9119	5	" —	9183	2	" 45.
1520	5	" 70.	3969	5	" 70.	5688	4	" 65.	9081	5	" —	9120	5	" 70.	9184	5	" —
1521	5	" 70.	3970	3	" 45.	5689	4	" 65.	9082	3	" 45.	9121	4	" 65.	9185	1	" 20.
1522	5	" 70.	3971	5	" 70.	5690	4	" 65.	9083	5	" 70.	9122	5	" —	9186	2	" 30.
1523	5	" —	3972	3	" 45.	5691	5	" 100.	9084	3	" 45.	9123	4	" 65.	9187	5	" —
1524	5	" —	3973	5	" —	5786	5	" —	9085	4	" 65.	9124	5	" 70.	9188	5	" —
1525	5	" 70.	3974	4	" 65.	5787	5	" —	9086	4	" 65.	9125	5	" 70.	9189	5	" —
3936	5	" —	3975	5	" —	5788	5	" —	9087	5	" —	9151	5	" 70.	9190	3	" 45.
3937	4	" 65.	4142	5	" —	5789	5	" 70.	9088	5	" —	9152	5	" 70.	9191	5	" —
3938	5	" —	4144	5	" —	5790	5	" —	9089	5	" 70.	9153	5	" 70.	9192	5	" —
3939	1	" 20.	4157	5	" —	5791	3	" 45.	9090	5	" —	9154	4	" 65.	9193	4	" 65.
3940	5	" —	4158	2	" 30.	5792	5	" —	9091	5	" —	9155	3	" 45.	9194	3	" 45.
3941	5	" —	4161	4	" 65.	5793	5	" —	9092	5	" —	9156	5	" —	9195	5	" —
3942	5	" 70.	4165	5	" —	5794	5	" —	9093	5	" —	9157	5	" —	9196	5	" —
3943	5	" 1000.	4175	5	" —	5795	5	" —	9094	5	" —	9158	5	" —	9197	2	" 30.
3944	5	" 70.	4179	5	" 70.	5796	2	" 80.	9095	5	" 70.	9159	1	" 20.	9198	5	" 70.
3945	5	" —	4181	5	" 70.	5797	5	" —	9096	5	" 70.	9160	4	" 65.	9199	5	" 100.
3946	5	" —	4290	3	" 45.	5798	5	" —	9097	5	" 70.	9161	5	" 100.	9200	4	" 65.
3947	5	" —	4291	5	" —	5799	5	" —	9098	5	" —	9162	5	" —			
3948	5	" —	4336	5	" 70.	5800	5	" —	9099	5	" —	9163	5	" 70.			
3949	3	" 45.	4358	5	" —	9061	2	" 80.	9100	2	" 80.	9164	5	" 70.			

NB. Waar achter het nummer een — staat beteekent zulks dat daarop geene prijs gevallen is.
De uitslag in dus van 231 Nummers 130 prijzen en 101 nieten.

GERAFFINEERDE SUIKER

IN
mandjes van kwart picols.

(1208) **GEER. VAN DELDEN.**

BOEKHANDEL E. FUHRI & CO.

Almanach Comique . . 1859. f 2.—
Id. Prophétique. . . " 2.—
Id. d'illustrations modernes. " 2.—
(1210)

237STE STAATS-LOTERIJ.

De trekkingen der 236ste STAATS-LOTERIJ den 2den October in Nederland geëindigd zijnde, worden de loten voor deze volgende 237ste STAATS-LOTERIJ per mail vermoedelijk den 8ten October uit Nederland verzonden, en zullen alzoo waarschijnlijk den 24sten November hier ontvangen worden, als wanneer deze dadelijk aan requiranten zullen worden verzonden.

De trekkingen dezer loterij zullen geschieden voor de eerste klasse 8, 9, 10 en 11 November.
" " tweede " 22, 23, 24 en 25 "
" " derde " 6, 7, 8 en 9 December.
" " vierde " 20, 21, 22 en 23 "
en " vijfde " 3, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 25, 26, 27 en 28 Januarij, terwijl de 100 laatste nummers op Zaterdag den 29 Januarij zulken getrokken worden.

Geene verzending van loten kan plaats vinden zoo niet vooraf het geldswaardig bedrag ter onzer beschikking wordt gesteld.

SOERABAYA,
27 October 1858.

E. FUHRI & CO.
(1091)

AMERIKAANSCH GOMELASTIEKE OVERSCHOENEN

à f 6.— het paar, bij
(1087)

E. FUHRI & CO.

REGENJASSEN

(1211) Bij KARTHAUS & MELCHERS.

WISSELS OP NEDERLAND

(1203) Bij B. KOPERSMIT & CO.

HOLLOWAY PILLEN EN ZALF, BEHOOREN NIET TOT EENIGE BIJZONDERE OF UITSLUITENDE KLASSE VAN MEDICIJNEN.

Zij schijnen de fijnste geneeskundige eigenschappen van al de voornaamste geneesmiddelen in zich te bevatten Zoo schijnt de Zalf in gevallen van huidziekten niet slechts de uitwendige ontsteking tegen te gaan, maar ook door te dringen tot diep in het gestel waar het tot het laatste vonkje van het koorts-vuur uitdooft, de bloedsomloop verlevendigt en de sappen zuivert, die het vleesch, de klieren en de huid doorloopen. In de meeste gevallen, zoo als men ons berigt, wordt de werking der Zalf verhoogd door de medewerking van eene naar gelang van omstandigheden te regelen dosis der Pillen.

Verkrijgbaar à Contant bij E. FUHRI & Co, te Soerabaya, tot de ondervolgende prijzen: (1151)

DOOZEN PILLEN van f 1.— f 3.— en f 5.—
POTTEN ZALF . " 1.— " 3.— en " 5.—

VERTREKKENDE PERSONEN.

P. J. DUMOULIN en familie naar Nederland; gemagtigde de Heer J. CRINCE LE ROY. (1186)

J. Y. KINGDOM,

in het begin der maand December naar Nederland vertrekkende, verzoekt beleefdelijk zijne débiteuren en crédeuren vóór dien tijd ter aanzuivering hunner schulden en ter inzending hunner prétentien. (1191)

H. BOEKEN en familie vertrekken naar Nederland, gemagtigden de heeren FRASER EATON & Co. (1193)

JAVA.

BATAVIA. Kenige in den laatsten tijd ontvangen berigten nopens onrustige bewegingen onder de bevolking in de afdeeling Indramajoe onder Cheribon en in de assistent-resident Krawang, hebben het noodig doen achten, maatregelen van voorzorg te nemen.

Met dat doel zijn, in den morgen van den 18den dezer naar Panaroekan ingescheept drie compagnien infanterie, onder bevel van den luitenant kolonel Happé, onder wiens commando tevens alle bezittingen in het Cheribonsche gesteld zijn.

— Volgens berigten van Hongkong, loopende tot den 13den October ll. was nog niets bekend, aangaande de regeling van het tarief van in- en uitvoerregten, hoewel de Keizerlijke commissarissen te Shanghai waren aangekomen.

In den stand van zaken in China was over het algemeen weinig verandering te bespeuren, terwijl de kwijnende handel te Canton nog weinig hoop op verbetering gaf.

Onder de Chinezen bestond steeds eene vijandige gezindheid jegens de vreemdelingen, welke, hoewel bedwongen door de aanwezigheid der geallieerde strijdmagten, zich openbaarde door plunderen, roof en verzet tegen het hervatten van vroegere handelsbetrekkingen.

In een vorig nummer is melding gemaakt van eenen orkaan, welke gedurende den 21sten en 22sten September te Swatow (Han rivier) heeft gewoed.

Zooals wij thans vernemen heeft de Nederlandsche brik *Aganita Adriana*, gezagvoerder Verschuur, daardoor schipbreuk geleden.

Volgens mededeeling van den gezagvoerder, die met het scheepsvolk den 5den October met de stoomboot *Tregwan* te Hongkong aankwam, was zijne brik in den nacht van den 21sten op 22sten September van hare ankers geslagen en door de hooge stormgolf (waardoor het water 20 Engelsche voeten boven hoogwater peil was gerezen) ongeveer 2 Duitsehe mijlen van de ankerplaats, op strand geworpen.

Terwijl aan redding van het schip niet te denken viel, had de gezagvoerder besloten hetzelfde te verlaten.

Op het herhaaldelijk lossen van noodschoten waren verscheidene gewapende Chinezen naar het schip gekomen, zonder echter roof noch geweld te plegen, toen den 21sten eene Chinese jonk in de nabijheid van het schip ten anker kwam en de gewapende rooverbenden van dat vaartuig de brik aanrandden, met het gevolg dat ook de eersaangekomen Chinezen begonnen te plunderen, en tusschen hen een hevig gevecht ontstond.

Na alles geroofd te hebben, waaronder het journaal en scheepspapieren, werd het den kapitein en de bemanning, door tusschenkomst der eerst afgekomen Chinezen toegestaan, ongehinderd van boord te gaan.

Door de onbekendheid vooralsnog met de plaats, van waar de Chinezen afkomstig waren, was men niet in de mogelijkheid iets tot bestraffing voor dit misdrijf te verrigten of teruggave van het geroofde te eischen.

De kommandant van Z. M. stoomschip *Bali*, in station te Hongkong, heeft daarom voorloopig in de zaak berust, in afwachting van meerdere zekerheid aangaande een of ander.

Te Hongkong ontvangen berigten van Cochinchina bevelen, dat tegen het einde der maand October eene expeditie naar Hué zou oprukken.

De Fransch-Spaansche magt is naar gissing 4000 man sterk, terwijl nog eene belangrijke versterking uit Frankrijk wordt verwacht. (Javaasche Courant.)

AANKOMST VAN DE LANDMAIL.

Gisteren morgen werden alhier per extrapost aangebragt de uit Europa per overlandmail aangebragte brieven en nieuwsbladen, loopende uit Nederland tot den 8sten October ll., waaruit wij voor heden het volgende mededeelen.

De overlandpost van Java loopende tot den 7den Augustus ll. was den 2den October in Nederland aangekomen.

ROTTERDAM, 5 October. De weersgesteldheid blijft voortdurend in hoogen graad gunstig. De gewenschte invloed daarvan op den landbouw en op den toestand van geheel het volk, is in het oogvallend. De prijzen der levensmiddelen zijn matig en men voorziet dat dit nog wel eenigen tijd kan aanhouden.

— Naar wij vernemen is in het ontwerp tot herziening der regten op den in- en uitvoer, laatstelijk aan de tweede kamer der staten-generaal aangeboden, onder anderen de in- en uitvoer van boeken onvoorwaardelijk en algemeen vrijgesteld.

— Als eene bijzonderheid wordt gemeld, dat zich aan boord van het Rotterdamsche, thans te Amsterdam liggende driemastschip *Concurrent*, kapt. T. de Wit, bevinden vier Javaansche matrozen, vroeger gevangen hebbende aan boord van het schip *Twen'se*, kapt. Coopmans, en die in der tijd hier te lande in het beruchte proces vrijgesproken zijn. De gezagvoerder, die met hen de reis van Java naar Nederland heeft gemaakt, is zeer over hen voldaan. Zij zullen ook op nieuw met hem de terugreis naar Java aanvaarden.

POLITIEK OVERZICHT.

De troonrede heeft dit jaar algemeen genoeg verschaft. Zij gaf een verblijdend verslag van den finantieelen toestand van het land en zeide de aanbieding van verschillende gewichtige wetsontwerpen toe; terwijl men daarin den toon van partijzucht miste, welke in de laatste jaren die rede ontsierde. De adressen van antwoord zoowel van de eerste als van de tweede kamer waren dan ook niets anders dan weerklinken daarvan en werden bijna zonder discussie aangenomen. In de eerste kamer kwamen alleen de aftappingen van de Maas door België ter sprake, terwijl ook met een enkel woord van de verbeteringen in onze Oost-Indiën werd gewaagd; terwijl in de tweede kamer zeer kort van Serawak, de mishandelingen van eenige Chinese immigranten in West-Indië en het te gemoet komen in de bezwaren der gemeenten werd gewaagd.

De heer van Reenen werd bij de vierde stemming tot eerste kandidaat voor het voorzitterschap der tweede kamer benoemd met 85 tegen 27 stemmen. De keuze des konings is op den eersten kandidaat gevallen.

Gaf de troonrede veel genoeg, minder was dit het geval met de rede van den minister van finantie bij de aanbieding der begroting. Zoowel omtrent de spoorwegen, als omtrent de belastingen, heerschte daarin een gemis van stelsel, dat vooral ten aanzien van het laatste onderwerp verwondering in den heer van Bosse baarde. Hij verklaarde den accijns op de brandstoffen ter afschaffing te zullen voordragen, maar het aan de gemeenten te zullen overlaten, of zij dien ter gemoet koming in hare behoeften bij hare accijnsen willen voegen. Men zou dus een rijksaccijns op de brandstoffen afschaffen, maar dien daarentegen in de gemeenten bestendigen. Dit tegen ieder gezond economisch begrip strijdende denkbeeld vindt veel tegenstand.

Ten aanzien der spoorwegen heerscht altijd nog veel strijd. Men weet dat tot den aanleg van de Noordelijke en Noord-Oostelijke, concessie is verleend aan de heeren Sloet en Reuchlin, welke echter nog de bevestiging van de kamer behoeft. De ondersteuning die daarin aan de concessionarissen wordt toegezegd, wordt algemeen veel te hoog geacht. Er zijn dan nu ook reeds op nieuw twee concessien gevraagd, op voor het rijk minder bezwarende voorwaarden, de een door den heer de Brouwer van Hogendorp en de andere door den heer Dull; men zegt dat ook nog eene derde op nog betere voorwaarden zal worden aangevraagd.

De minister intuschen, in stede van eene krachtige overtuiging omtrent de spoorwegen uit te spreken, zegt het aan de vertegenwoordiging te zullen overlaten, of zij groote lijnen verlangt, in welk geval garantie van rente verleend zal moeten worden, of dat zij die garantie niet wil toestaan en zich dan met kleine zal moeten vergenoegen.

De zitting der Staten-Generaal zal dit jaar eene zeer werkzame zijn. Vele en gewichtige wetsontwerpen zullen aangeboden worden en het is te hopen, dat veel tot stand zal kunnen komen. Indien de regering wil, zal zij veel kunnen doen, omdat zij tot dus verre nog met geene ernstige oppositie te kampen heeft. Met België is een tractaat gesloten over den nadruk, rustende op het stelsel van bescherming der regten van den auteur volgens de wetten van ieder der beide landen. Daarbij is vrijdom van in- en uitgaande regten bedongen voor de voortbrengselen van den geest.

Onder andere belangrijke bijzonderheden betreffende de oprichting eener maatschappij, voor de ontwikkeling van Borneo's westkust, door den heer F. H. van Vliissingen, vernemen wij uit goede bron, dat de regering zich met dien heer heeft verstaan niet alleen, maar zich bereid heeft verklaard voor 1110 in die maatschappij, waarvan het tot stand komen als verzekerd mag beschouwd worden, deel te nemen. Wijders meldt men, dat ook de Nederl. Handel-Maatschappij met deze onderneming ingenomen schijnt te zijn, en wenscht, zoo als men verzekert, het voorbeeld van de regering te volgen; zijn er reeds door dat ligchaam en den heer van Vliissingen onderhandelingen deswege aangeknoopt, en men wil zelfs met zekerheid weten, dat die maatschappij, onder zekere voorwaarden, belangrijk deel in de onderneming zal nemen. Ook andere zeer aanzienlijke bandelshuizen en particulieren te Rotterdam, 's Gravenhage en Amsterdam hebben zich reeds bereid verklaard deze onderneming te ondersteunen en te helpen bevorderen.

Men heeft verder berigt, dat de heer van Vliissingen der regering heeft aangeboden een ambtenaar te benoemen als commissaris dezer maatschappij; gelijk aanbod moet ook aan de directie der N. H. M. zijn gedaan, welke laatste dit voorstel reeds zou hebben aangenomen.

Vervolgens meent men te weten, dat zich drie heeren voor de directie, met den heer van Vliissingen aan het hoofd, met elkander hebben verstaan; twee van deze zijn praktische, met Indië goed bekende mannen, en de andere of derde is een uitstekend financier, te Amsterdam woonachtig.

Ook verzekert men dat die eventuele directie het voorstellen heeft, bekwaame invloedrijke personen te 's Gra-

venhage, Rotterdam, Amsterdam en wellicht nog op andere plaatsen, het commissariaat der maatschappij aan te bieden, en zij bereids eene voortreffelijke keuze voor een directeur of administrateur der zaken op Borneo heeft gedaan; en men die 30 jaren zoowel in gouvemenents als in particuliere betrekkingen, en gedurende de laatste jaren aan het hoofd van belangrijke ondernemingen tot genoegen van beiden in Indië heeft doorgebracht, en tevens in de gelegenheid is geweest niet alleen met verschillende volken van den Indischen Archipel bekend te worden, maar ook met den aard der Chinezen, zoodat hij met laatstgenoemden bijzonder goed kan omgaan.

Ten slotte deelt men nog mede, dat, binnen weinige dagen de statuten der maatschappij aan den minister van kolonien ter goedkeuring zullen worden toegezonden.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Het staatkundig nieuws is en blijft buitengewoon schraal. Keizer Napoleon is in afgeloopen week uit Biarritz te Parijs teruggekomen en na eerst eene zitting van den minister teraard gepreseed en eene wapenschouwing over het garnizoen van Parijs gehouden te hebben, naar het kamp van Châlons vertrokken. Inmiddels heeft prins Napoleon bij den keizer van Rusland een bezoek afgelegd en is den 5den October uit Warschau te Parijs teruggekeerd. Nopens het doel van die reis, zijn veel geruchten in omloop, het een al onwaarschijnlijker dan het andere. In het voorbijgaan zij hier nog gezegd, dat de tsaar te Warschau eene groote wapenschouwing heeft gehouden en dat ook de prins van Pruisen hem daar een bezoek gebragt heeft.

In Engeland wordt de wijziging in het stelsel van verkiezingen druk besproken. De gewezen lord mayor van Londen, de heer Salomons, een Israëliet, heeft zich dezer dagen tot kandidaat gesteld voor zekeren heer Townsend, die van lid van het parlement lid van het tooneel is geworden. Deze heer Salomons wil Engeland met een kiesstelsel als dat van België begiften.

De bepalingen van het Chinese tractaat hebben bij de handelswereld en de journalistiek in Engeland een onverdeelde bijval gevonden, en men is daarvoor erkentelijk, niet aan het tegenwoordige ministerie, dat den oorlog met China afkeurde, toen het nog op de banken der oppositie in het Parlement zat, maar aan de politiek van lord Palmerston en diens gevolmagtigde, lord Elgin, die in zoo korten tijd en met betrekkelijk zoo geringe kosten zulke buitengewone uitkomsten hebben verkregen. De schadevergoeding, ten bedrage van £ 1,200,000, zal overigens niet gelijk tot nu toe werd opgegeven, uit de ontvangsten der tolkantoren te Canton gevonden worden, maar in eens door de betrokken autoriteiten, voor dat de bezettings-troepen Canton verlaten, betaald worden.

De Pruisische kamers zullen tegen den 19den October worden bijeengeroepen. In den toestand des konings wordt nog geen verbetering opgemerkt, en Z. M. zal wel nooit weer kunnen regeren. De Engelsche dagbladen beginnen zich nu met de kwestie van het regentschap onledig te houden. De *Times* o. a. betoogt de noodzakelijkheid van een regentschap, daarbij tevens den wensch te kennen gevende, dat aan de natie wat meer deel zal gegeven worden aan de regering des lands. De *Times* voegt daarbij eenige ophelderingen betreffende de hinderpalen, die de vestiging van een regentschap alsnog belemmeren, en die uitgaan van eenige leiders der feodale partij, die door onderscheidene leden der koninklijke familie, inzonderheid door de koningin ondersteund worden. Het ministerie is verdeeld, doch de chef van het kabinet, de heer von Mauteuffel, helt naar de zijde van den prins van Pruisen over. Het is dan ook aan dien minister, dat het besluit wordt toegeschreven, volgens 't welk de dagbladen de zaak van het regentschap zullen mogen bespreken.

Met deze bijzonderheden komt in vele opzichten overeen, wat de *Nordd. Ztg.* omtrent deze aangelegenheid mededeelt, en 't welk hierop neerkomt: daar de koningin eene voortdurende van het provisorium wenschte, had de prins van Pruisen den heer von Mauteuffel opgedragen over een middenweg te onderhandelen, waardoor de voorstanders van het regentschap en die van het provisorium zouden kunnen bevredigd worden. De heer von Mauteuffel voldeed aan dien last, doch de poging mislukte en de *Voss. Ztg.* en de *Nat. Ztg.*, die het waagden met hun gevoelen over den stand van zaken voor den dag te komen, waren de eerste slagtoffers dier schermutselingen. Dat de in beslag genomen nummers dier bladen later teruggegeven zijn en in het algemeen aan de drukpers het bespreken van dit vraagstuk is toegestaan, pleit voor de meening, dat de partij van het regentschap de zegepraal behaald heeft.

Het Zweedsche ministerie heeft eene kleine wijziging ondergaan. De minister van oorlog, graaf Gyldenstolpe, is tot opperbevelhebber van het leger benoemd, terwijl de kolonel Bjoernstjerna met de portefeuille van oorlog is belast.

De overeenkomst betreffende de reorganisatie der Donau-Vorstendommen is thans in haar geheel bekend geworden. Daaruit blijkt o. a. dat de Vorstendommen Moldavië en Wallachijë voortaan, onder de benaming van Vereenigde Vorstendommen van Moldavië en Wallachijë onder de suzeriniteit van den sultan en tevens onder de collective garantie der mogendheden, in het genot blijven van hunne tegenwoordige regten en immuniteiten. De openbare magt wordt ik elk der beide Vorstendommen toevertrouwd aan eene verkiesbare vergadering, die handelt in overeenstemming met eene centrale commissie voor de beide Vorstendommen. De hospodar wordt belast met de uitvoerende magt. De wetgevende magt wordt collectief uitgeoefend door den hospodar, de vergadering van afgevaardigden en de centrale commissie. Beide Vorstendommen betalen aan den leenheer eene schatting van 1,500,000 piasters voor

Moldavië en 2,500,000 voor Wallachijë. Van belang is de bepaling, dat de hospodars, in geval op klagen wegens schending van de regten en privilegien der Vorstendommen, door den leenheer geen acht wordt gegeven, de tusschenkomst van de vertegenwoordigers der mogendheden te Konstantinopel zullen inroepen. De hospodar wordt door de vertegenwoordiging voor zijn leven gekozen. Om tot hospodar verkiesbaar te zijn, zal men den ouderdom van 85 jaar moeten bereikt hebben en zoon zijn van een in Moldavië of Wallachijë geboren vader, in het bezit zijn van een inkomen van 3000 ducaten uit vaste goederen; ook moet hij gedurende tien jaren eene openbare betrekking bekleed hebben of lid van een der beide bovengenoemde vergaderingen geweest zijn. Hij regeert met hulp van door hem benoemde ministers. Hij sanctionneert en promulgeert de wetten en kan zijne sanctie daaraan weigeren. Hij heeft het regt van gratie, ontwerpt de budgetten en onderwerpt die aan het oordeel der volksvergadering. Iedere handeling van den hospodar moet door de competente ministers gecontrasigneerd worden. Deze zijn verantwoordelijk voor de verkrachting der wetten, inzonderheid voor verspilling van 's lands gelden. De vergadering van afgevaardigden wordt voor 7 jaar benoemd. Zij wordt jaarlijks door den hospodar in de eerste week van December bijeengeroepen, om gedurende 3 maanden zitting te houden. Van deze zittingen wordt, onder toezigt van den president, een kort verslag in het officiele dagblad openbaar gemaakt. Geen belastingen zullen kunnen geheven worden, zonder toestemming van deze vergadering. De centrale commissie zal zitting houden te Fockschani en zal uit 16 leden bestaan, 8 Moldaviërs en 8 Wallachijërs. Zij is permanent. Zij heeft het toezigt over de constitutive bepalingen der nieuwe organisatie en kan aan de hospodars de noodige hervormingen aanbevelen. Er zal een opperste hof van justitie en cassatie voor beide vorstendommen te Fockschani gevestigd worden, waarvan de leden onafzetbaar zijn. Alle Moldaviërs en Wallachijërs zijn gelijk voor de wet. De individuele vrijheid is gewaarborgd. Alle Christelijke geloofsbelijdenissen genieten dezelfde staatkundige voorregten. Het genot van deze regten kan ook door wettelijke bepalingen tot andere eerediensten uitgestrekt worden. Alle privilegien en monopolien, die tot dusverre in het bezit waren van zekere klassen, zijn afschaffen.

Deze zijn eenige der voornaamste bepalingen van dit uitgebreid document, dat uit 50 artikelen bestaat en waarbij nog gevoegd zijn bepalingen betreffende de zamenstelling der volksvertegenwoordiging, de wijze van verkiezingen, enz.

Den 2den October heeft de uitwisseling der ratificatiën plaats gehad.

De *Gaceta* van Madrid behelsde dezer dagen eene circulaire van den minister van binnenl. zaken aan de gouverneurs van de provincien, ten einde aan deze voor te schrijven, welke gedragslijn zij bij den ophanden strijd over de verkiezingen hebben te volgen, terwijl deze hooge ambtenaren daarin tevens met de staatkundige zienswijze der regering bekend gemaakt werden. Men kan deze circulaire dus als eene soort van programma van de regering beschouwen. Uit die circulaire blijkt: het kabinet regeert volgens de bestaande constitutie, waarin hoegenaamd geen verandering zal gebragt worden; verkoop van de gemeentegoederen en later van de geestelijke, doch dit laatste alleen in overeenstemming met den paus; aanbieding van wetten tot uitbreiding en bevestiging der administratieve onafhankelijkheid van de provincien en gemeenten en eindelijk wijziging van de wet op de drukpers en herstelling van de jury. Bij de verkiezingen zal de meest mogelijke vrijheid gelaten en geen persoon of partij uitgesloten worden. Intusschen worden de gouverneurs aangemaand, om in de kiesvergaderingen, op eene wettige wijze, van den invloed gebruik te maken, welken hunne positie hun geeft, ten einde de vijanden der regering bij de discussien het woord niet alleen hebben.

De verschillende partijen in Spanje bereiden zich ernstig op de aanstaande verkiezingen voor. In de hoofdstad heeft de liberale partij reeds hare kandidaten gekozen.

Bijzondere berichten uit Rome, van het midden dezer maand, melden, dat er steeds eene bedenkelijke spanning heerscht tusschen de troepen van het Fransche bezettingsleger en de Pauselijke soldaten, die van tijd tot tijd oorzaak is van bloedige gevechten. Het schijnt, dat men van beide kanten zich steeds even gereed betoont, om aanleiding te geven tot dergelijke bedenkelijke ontmoetingen, en dat de opgewondenheid der Romeinsche soldaten, ten aanzien der vreemde, van de zijde der menigte op verschillende wijzen worden aangevuurd, zoodanig, dat er inderdaad ernstige maatregelen worden gevorderd, om de openbare orde krachtadig te handhaven.

Uit de Levant luiden de tijdingen nog altijd ongunstig. Zoo verneemt men nu weder, dat een aantal uit Mekka komende pelgrims, die zich op een schip bevonden, toebehoorende aan een Fransch huis, tegen de equipage in opstand gekomen zijn. Wanneer dit schip niet gelukkig eene Engelsche stoomboot ontmoet had, zou eerstgenoemd vaartuig waarschijnlijk het tooneel van een algemeen moord zijn geworden.

Uit Konstantinopel wordt gemeld dat lord Stratford de Redcliffe de aldaar wonende Engelsche onderdanen in audientie ontvangen heeft, ten einde hun dank te zeggen voor de van hen ontvangen blijken van sympathie. In de bij die gelegenheid door den lord gehouden redevoering, zeide hij, dat hij slechts korten tijd te Konstantinopel zoude vertoeven, terwijl hij zich daarna in de meest vleijende bewoordingen over zijn opvolger uitliet.

De finantieele hervormingen, die de sultan in zijn paleis ingevoerd heeft, worden tot dusverre doorgezet. Het besluit evenwel, waarbij de tractementen der hoogere ambtenaren verminderd worden, werd reeds daags na de uitvaardiging ingetrokken, omdat de sultan begreep, dat

hij in dit opzigt te ver was gegaan. In het algemeen blijft het bij de administratie, op enkele uitzondering na, bij het oude. Wellicht zal men voortaan wat minder vrijgevig zijn met het bevelen van posten, gratificaties en pensioenen. Zooveel is intusschen zeker, dat de bezuinigingen welke de sultan in zijn paleis heeft ingevoerd, reeds van een gunstigen invloed op de levenswijze van sommige hoogere ambtenaren geweest is. De groote vraag blijft evenwel altijd: zal het van duur zijn?

De bey van Tunis heeft in zijne hoofdstad een gemeenteraad georganiseerd, die eenige malen in het jaar zal bijeenkomen en over alle stedelijke aangelegenheden zal beraadslagen. Dit is het eerste voorbeeld van zulk een instelling in het Oosten.

ENGLAND.

De *Times* bevat het volgende: „Ik lees dat gedurende des Franschen keizers verblijf te L'Orient, het stoomtransport schip *Calvados* werd te water gelaten, en dat dit vaartuig het eerste is van een serie van twintig, die moeten gebouwd worden, elk van welke schepen plaats zal hebben voor 25000 soldaten en 150 paarden, waarna er nog een ruimte van 1200 ton zal overblijven voor ammunitie en leefstoft.

Deze tijding toont aan dat het dringend noodig is dat Engeland onverwijld een vloot van oorlogs-stoomtransportschepen daartelt, en deze tak van de krijgsmacht op eenen beteren voet bringe. — Waarlijk het moet algemeen verwondering baren dat een magtige natie zoo als de Engelsche, slechts zeven Gouvernements-stoom-transportschepen bezit, om de troepen van het moederland naar de koloniën, en van de ene plaats in de koloniën naar de andere overtevoeren. — In geval van nood zijn wij in dit opzigt geheel afhankelijk van onze koopvaardijvloot. — Gedurende den oorlog in de Krim bij voorbeeld, heeft het Gouvernement meer dan vijfhonderd schepen gecharterd tot den overvoer van troepen en krijgsmiddelen naar het Oosten en de opstand in Indië heeft het inhuren van meer dan twee honderd groote schepen noodig gemaakt. Als men te eenigertijd slechts zes bataillons soldaten naar een of andere plaats in Europa zoude moeten zenden, dan zoude zulks niet anders dan grootendeels met ingehuurdte schepen kunnen worden gedaan. — Onze staathuishoudkundigen moeten verbaasd zijn geweest over de enorme sommen die voor zulke bevrachtingen werden betaald. — Stoomschepen ontvingen elk vijftig duizend pond (£ 600,000) voor den overvoer van één regiment naar Calcutta en koopvaardijschepen zonder stoomvermogen zijn gedurende den Russischen oorlog tegen zulke ongehoord hoge prijzen bevracht geworden, dat, in vele gevallen, de eigenaren in achttien maanden tijds de geheele waarde van hun schip aan vrachtpenningen ontvingen. — Sedert 1854 hebben die verschillende transporten van troepen en krijgsmiddelen den lande minstens tien millioen pond sterling gekost. — Mijns inziens moesten wij koopen of laten bouwen een dertigtal stoomtransportschepen van de grootte der *Urgent* en der *Himmelaya*, of nog grooter, als dat noodig werd geoordeeld, en wanneer deze schepen altijd behoorlijk bleven bemand, en aldus gereed gehouden tot dadelijk gebruik, dan zouden zij een uitmuntende kweekschool daartellen voor onze zeelieden, en een ontzagwekkende steunpilaar zijn voor de Engelsche zeemacht.

FRANKRIJK.

— Het *Journal des Débats* heeft van den heer Babinet, lid van het Instituut, de volgende nota ontvangen betreffende de thans zoo algemeen besproken kwestie der storing langs den Trans-Atlantischen telegraafkabel: De lezers van het *Journal des Débats* zullen zich waarschijnlijk, uit een vroeger door mij bij dit blad ingezonden artikel, herinneren, dat ik een der eersten ben geweest, die het gunstig resultaat van den Trans-Atlantischen kabel als een soort van wonder beschouwde. De zaak was dan ook te meer verdienstelijk, omdat wij nog kort te voren een onderhoud hadden gehad met eenige beambten der Fransche telegraphen, waarin deze met ons van oordeel waren, dat het bijna een onmogelijkheid was, langs zulk een geleider een voldoende werking te verkrijgen. Het kan ook niet anders, of een elektrische stroom, langs een metaaldraad loopende, die door andere metaaldraden omgeven is, moet wel een sterke opeenhooping van electriciteit te weeg brengen, maar op den langen weg ook genoeg verflaauwen, om somtijds een geheel ander sein over te brengen, dan in de dépêche bedoeld of eigenlijk op de plaats der afzending, door den telegrafist werkelijk gegeven was. Het eenige middel om dit te voorkomen, bestaat hierin, dat men geen sein laat volgen, voor men met zekerheid kan berekenen, dat het voorgaande goed is overgekomen, hetgeen evenwel een aanmerkelijk tijdsverlies moet veroorzaken. Het is ten naasten bij hetzelfde verschijnsel, hetwelk men waarneemt in een lokaal, waarin verschillende sterke echo's zijn, en waar men dus, om alle verwarring te voorkomen, wanneer men deze wil later hooren, verplicht is, bij ieder woord een oogenblik te pauzeren. Dit ongemak had zich reeds op den kabel in het Kanaal, in het klein voorgedaan, waar het evenwel wegens de zwakke terugstrooming gemakkelijk te verhelpen was, door een verandering in het stelsel der minder gevoelige magnetische toestellen. Met den kabel naar Algerie heeft men thans niet minder met hetzelfde bezwaar te kampen; en wat den Trans-Atlantischen kabel betreft, waarop de Engelschen en Amerikanen zich overigens niet ten onrechte beroemen, zoo is het toch bekend, dat men alleen voor de dépêche der koningin aan den president der Vereenigde Staten, alles te zamen gerekend, twintig uren heeft moeten besteden. Men spreekt nu van in dezelfde richting een tweeden kabel te leggen; maar men had wellicht voorzigtiger gedaan, met terstond een dozijn kabels te fabriceren. Bij de verkregene resultaten is het intusschen on-

begrijpelijk, hoe de dagbladen nog zooveel 'ophef maken van het overseinen van honderd woorden in twintig uren."

— Ten gevolge van het onderzoek eener zaak betreffende het onwettig toeëigenen van adellijke titels, op last van den prefect van politie alhier ingesteld, is een feit aan het licht gekomen, dat waarlijk wel verdient vermeld te worden, als een nieuw bewijs van de algemeen heerschende zucht naar titels en de niet altijd kiesche middelen om deze te verkrijgen. Een Russisch edelman, niet tevreden met de verschillende ridderorden, waarvan hij als medelid de onderscheidingsteekenen kon dragen, knoopte onderhandeling aan met een van die behendige intriganten, die zich doorgaans maar al te goed in de hoogere kringen weten in te dringen, om anderen voor geld aan titels te helpen. Deze wist hem, tegen een belooning van 48,000 francs, een benoeming tot grootkruis der orde van Constantijn en sint George van Parma te doen toekomen; doch ook dit scheen nog niet voldoende, althans de Rus deed te Parijs onderzoek naar middelen, om met een nieuwe decoratie te kunnen prijken en kwam tengevolge daarvan in aanraking met iemand, die zich uitgaf voor zekeren graaf H. de Viala en aannam hem het commandeurschap eener orde te bezorgen. De edelman die het kruis van Constantijn en St. George wat al te duur had gevonden, verklaarde voor den nieuwen titel niet meer dan 20,000 francs te willen geven. Dit werd aangenomen, op voorwaarde van een voorschot van 10,000 francs, terwijl het restant bij ontvangst van het diploma moest disponibel zijn. De Rus nam hierin genoegen, stortte de verlangde gelden en bewilligde in het verzoek tot het stellen van een termijn van zes weken ter nakoming van het accoord. Na verloop van dien tijd was Viala verdwenen, waarom de Rus besloot hem op te sporen. Vernomen hebbende dat de ander zich te Baden bevond, reisde hij daarheen, en bevond dat Viala reeds weder naar Aix, in Savoyen, was afgereisd, doch weinig lust gevoelende, om hem daar te gaan opzoeken, schreef hij hem om de noodige inlichting omtrent den stand der zaak en kreeg tot antwoord, dat de onderhandeling zoover was gevorderd, dat er met een weinig geduld weldra een gunstige uitslag kon verwacht worden. Viala, bij zijne terugkomst te Parijs, dringend aangemaand om de zaak wat meer te bespoedigen, bracht een brief van een zijner correspondenten te voorschijn, waarin deze mededeelde, dat de verlangde aanstelling reeds gereed lag, maar dat de daarbij voorgeschreven formaliteiten, ten gevolge der veranderingen in het ministerie, geen geregelden voortgang konden hebben. Voor het oogenblik liet de edelman zich hiermede afschepen; doch eindelijk ongeduldig wordende, begaf hij zich nog eens in persoon naar Viala, ten einde dezen op een minder zachte manier onder het oog te brengen, dat dit vruchteloos wachten hem toch nu ook begon te vervelen. Tot alle antwoord barstte deze in een luid gelach uit, mompelde eenige onzamenhangende woorden en stelde zich overigens aan als iemand, die niet wel bij het hoofd was. Ofschoon de edelman daardoor al be-greep, dat hij met de heele zaak bedrogen zou uitkomen en dat hij niet een schelm te doen had, vond hij het evenwel wat te gewaagd om een aanklacht tegen hem in te dienen, omdat dit voor hem tot niets anders zou leiden, dan tot openbaarmaking van de belagchelike rol, die hij zelf in de zaak gespeeld had. Onder voorwendsel van werkelijk bij zich zelven eenige onrustbarende kenteekenen in het hersengestel te gevoelen en daartoe als het beste geneesmiddel eenige afleiding te zoeken, begaf Viala zich nu terstond weder op reis, na den edelman te hebben medegedeeld, dat zijn denkvermogen waarschijnlijk eenigzins geleden had, ten gevolge van een schrik, dien hij had ondergaan, bij het ontvangen van het bericht, dat een voormalig professor, de heer Arnal, wien hij als medehelper in het geval, een gedeelte der voorgeschoten fr. 10,000 had toevertrouwd, zich met die som uit de voeten had gemaakt. Tevens riep hij het getuigenis in van iemand, die zich uitgaf voor een gewezen kamerheer en die, met behulp van Viala, den edelman achttien maanden lang om den tuin wist te leiden, waarna deze besloot van de geheele zaak eenvoudig af te zien en zonder er eenig gevolg aan te geven, maar naar St. Petersburg terug te reizen. Voor den prefect van politie was het evenwel geen geheim gebleven, aan welke bedriegerij de edelman had ten doel gestaan. Viala werd in hechtenis genomen en bij de daarop gevolgde huiszoeking vond men een valsche benoeming tot ridder van de orde der Gouden Spoor. Dit document bleek te zijn afgegeven door een Italiaanschen prins, namelijk den hertog van Sforzia, die, vóór de opheffing dezer orde, ook werkelijk het regt van benoeming tot ridder, waaraan de titel van graaf verbonden was, bezeten had. Bovendien vond men onder de papieren van Viala nog onderscheidene valsche op zijn naam geteekende brevets, o. a. een benoeming tot ridder der Maltheser orde, van die van St. Gregorius enz. benevens een aantal valsche diploma's van geleerde genootschappen. Het bleek vervolgens, dat de naam Viala slechts een aangenomen naam was en dat de delinquent in Duitschland onder dien van graaf de Carsan had gereisd, ten einde niet herkend te worden, voor hetgeen hij in waarheid was, namelijk een fortuinzoeker, die zich bij de beau monde in de voornaamste badhuizen aan de groene tafel had weten in te dringen en reeds vroeger wegens oplichterij een vonnis had ondergaan. Ten gevolge van dit voorloopig onderzoek is de gewaande graaf in verzekerde bewaring gehouden.

— Zes jonge meisjes, welke in de nabijheid van Vich (Spanje) te zamen in een fabriek arbeidden, werden des avonds, toen zij huiswaarts keerden, op den weg door twee gewapende personen overvallen, en het een na het andere de keel afgesneden en daarna door de moordenaars, die haar voor dood hielden, in allerijl verlaten. Van de drie meisjes, die als lijken werden teruggevonden, was

allechts een de eigenlijke aanleiding dier gruwdaad, daar zij den minnenjd van een der moordenaars had opgewekt. Zijn medeplichtige stelde hem, nadat hij dit 'meisje' vermoord had, voor de overige te sparen, doch hij antwoordde dat die hem alsdan zouden aanklagen. Hij offerde die dus ook aan zijne woede op. Gelukkig zijn drie der meisjes niet doodlijk gewond; de vermoorde waren 23, 21 en 14 jaren oud; de geredden 13, 12 en 10. De ja-loersche minnaar volvoerde den moord met eigen hand; zijn medeplichtige hield slechts de wacht. De justitie is de schuldigen op het spoor.

CALIFORNIE.

Het volgende schrijven uit San Francisco leest men in de *Patrie*:

„Een allertreurigst tafereel wordt er door de *Star of the West* opgehangen van Californië, dat ontvolkt wordt, dat reeds veertig duizend werklieden verloren heeft, waar de handel geheel vernietigd is, en waar de onzekerheid de uitvoering van alle ondernemingen in de industrie of den landbouw verlamt. Te gelijker tijd kan men zich niets treurigers voorstellen dan den toestand van de emigranten in de nieuwe goudstreken. De meest begunstigde werklieden verdienen nauwelijks twee dollars per dag. Aan de oevers van de Frazer en van de Thompson heeft men gelrek aan levensvoorraad, en de slagtoffers van een betreurenswaardige verblindings zijn genoodzaakt om met de Indianen te vechten, ten einde wilde moerbeziën, vleesch van vermagerde paarden en gedroogden visch te bekomen. De engelsche gouverneur heeft, naar men zegt, alle vaartuigen verlof gegeven om de Frazer op te varen ten einde de menigte ongelukkigen aan boord te nemen, die gaarne naar hun vroegere woonplaatsen zouden terugkeeren; maar de meeste kapiteins hebben deze stranden verlaten, om geen overlast te hebben van een menigte menschen, wie het aan middelen ontbreekt om de terugvracht te betalen.

„Deze bedroevende bijzonderheden hebben intusschen te San Francisco de zucht om te expatriëren nog niet verminderd; van den 5 tot den 18 Juli zijn er drie en dertig schepen vol gelukzoekers naar Vittoria vertrokken. Onze landgenooten bekleeden onder hen een aanmerkelijk cijfer. Het schijnt thans wetenschappelijk bewezen, dat in de Frazer-rivier het goud slechts op den bodem gevonden wordt, dat het aldaar zelden laag water is, en dat de goudkorrels, die men in de hevens ontdekt heeft, van zeer geringe betekenis zijn.

„Dit grondgebied schijnt niet te hebben gedeeld in de groote geologische beroeringen, die in Californië en Oregon zooveel sporen hebben nagelaten; de rivieren bevatten er groote schatten, maar de hand des menschen zal niet in staat zijn ze van uit die diepe ingewanden te voorschijn te halen, ten zij de natuur, door een aardbeving b. v. zijn taak gemakkelijk make."

HANDELSBERICHTEN.

ROTTERDAM, 6 October.

Zoo als wel te verwachten was na den levendigen omzet der voorgaande maand, waarin zulke enorme hoeveelheden van de meeste hoofdartikelen den hamer passeerden en in de 2de hand overgingen, trad weder een iets stillere periode in; zoodat de markt gedurende de laatste 14 dagen over het algemeen een zeer kalm aanzien had en de omzettingen uit de hand binnen vrij beperkten grens bleven. Zulks had echter volstrekt geen ongunstigen invloed op de aan onze markt heerschende stemming; integendeel bleef de zelfde voortdurend zeer vast en de in onze vorige ingesprokene gunstige meening omtrent den handelstoestand wordt meer en meer bevestigd.

AMSTERDAM, 6 October.

Koffij in williger stemming, na het bekend worden der aanzienlijke afleveringen bij de N. H. M. in de afgelopen maand bedragende ca. 403/4 m. bn uit de laatste veiling en 5613 bn. Van den voorraad op ceel. Voor goed ordinaire Java wordt 33 en voor blankachtig 34 c. besteed en daarvoor is thans niet te vinden. Uit de eerste hand werden in de vorige maand nog afgedaan de per *Prins Carl* aangevoerde 6771 bn. *Padang*, als: 4000 bh. en ca. 2800 bn., beiden aan één huis en tot geheime prijzen. Van *Brazil* zijn eergisteren uit de 16. hand afgedaan 850 bn. tot 26 c. 28 c.

Ruwe suiker. Verkocht werden:

300 kr. Java No. 16 stobts, ex <i>Equator</i> , goed doch vochtigs kwaliteet	40 1/2
108 kr. Java No. 1, zeer slap	24 1/2
243 " " " 2, dito	"
35 " " " 7, slap	30
131 " " " 9, dito	"
200 " No. 19 1/2 fraai, ex <i>Zemimph</i>	42 1/2
150 kn. <i>Havana</i> No. 17.	43
Benevens ca. 400 vn. <i>Surinaamsch</i> bruin tot fr. geel f 31 c. 36 c.	

Algemeen wordt weinig aangeboden doch de kooplust is ten andere gering.

Twee vast doch zonder omzettingen van eenig belang; kleine partijtjes zeer fijne *Seouchon* en grijze *Pecoe* zijn van Engeland aangevoerd.

Specerijen verlaten; uit de laatste veiling kan men meermalen tot aflooppijs koopen, doch voor dringende behoefte voorstellen men zich voornamelijk uit vroegere veilingen en kan met *Alkmaar* No. 1 koopen à 148 c.; *Pozulus* blijft prijzich en voor *Neder* *Lew* zouden veilingsprijzen te bedingen zijn.

Tabak. In *Oost-Ind* voortdurend niet omgegaan dan de gisteren in veiling gebragte 114 pak *Manilla* *Vicayas* *Indo* waarvan 28 pak verkocht tot 38 1/2 c. 81 c. 49 pak opgehouden tot 38 c. 52 1/2 c. 37 pak niet gevold. De voorraad op heden bedraagt: 312 vn. *Manilla*, 41 vn. *Virgine*, 15 vn. *Satan*, 14143 pak *Java*, 517 pak *Manilla*, 1646 cer. *San Domingo* en 47 cer. *Endaloma*.

Katoen. Goed gesouten werd, doch zonder handd door gebrek aan disponibelen voorraad.

Indigo. In de afgelopen week heeft de veiling der N. H. M. plaats gevonden; tot veilingsprijzen bestaant nog vraag en hebben daartoe 57 kn. partijen aanvoer anders gevonden.

Van Coelestille werden eenige kleingheden tot vellingsprijzen verhandeld.

In Banca Tim kwamen weder eenige afdoeningen tot f 68¼ tot stand, tot welken prijs ook nog te koop blijft.

Van Arak hebben wij den verkoop te vermelden van 37 leggers per Echips en 30 leggers per Palembang, beiden tot geheimen prijs.

Zeetijdingen.

Brouwershaven.

Aangekomen.

1 Oct. Gerhard, Tonjes van Newyork. — 5 Oct. Istein und Welcher, Bosse, van Baltimore. — 7 Oct. Arnold Löninger, Bashagen, van Baltimore.

Vertrokken.

29 Sept. Zephir, de Vries; Jason, Lourens; Broedertrouw, Rotgans, allen naar Batavia.

Zeilklaar.

7 Oct. Vier Gebroeders, Bunk, naar Batavia; Princess Sophie, Hoffman, naar Padang.

Hellevoetsluis.

Aangekomen.

24 Sept. Bengalen, Planten, van Newyork. — 30 Sept. Addison Child, Smith, van Boston. — 3 Oct. Wilhelmine en Etise, Friebee, van Newyork. — 5 Oct. Inkerman, Sandstrom, van Newyork.

Zeilklaar.

7 Oct. Triton, Adriaans, naar Batavia; Singapore, Schmidt, naar Valparaiso; Bacchus, Zuidema, naar Philadelphia; Ocean, Klöpfer, naar Newyork.

Texel.

Aangekomen.

23 Sept. Aletta Augusta, Tinholt, van Londen. — 24 Sept. Lincluden Castle, Mc. Allan, van Akyab. — 27 Sept. Raphael, van der Velde Smt, van Curaçao. — 2 Oct. Activo, Fraaij, van Havana. — 3 Oct. Josephine, Hofker, Suriname, l. van Newyork. — 5 Oct. Hermenus Isade, Braunstahl, van Londen.

Vertrokken.

29 Sept. Henriette Geertruida, de Doer, naar Batavia; Gezusters, Visser, naar Newyork.

Zeilklaar.

6 Oct. Amicitia, Gaaff, Melbourne; Agneta, Jonker; Hollandia, Ruige; Nederland, allen naar Batavia; Louise Roeloffse, Sybrandi,

naar Soerabaya; Johannes Hermanus, Wijgers; Martina Adriana, v. t Hoff, naar Suriname; Sophia Elisabeth, v. d. Hoef, naar Newyork.

Wissingen.

Vertrokken.

22 Sept. Anna Geertruida, van Ingen, naar Rio Janeiro.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia.

Per Zephir, kapt. de Vries: De heeren Rengers, Hora Sicama, F. C. van den Bergh, H. van den Heuvel, K. Schumacher, W. P. J. Stokman, J. B. de Koning en Hammat; douairière P. H. Reynat geb. van den Bosch en twee kinderen en meufvr. Hoogeweg.

Per Jason, kapt. Lourens: De heeren C. A. D. Wierds van Coehoorn met echtgenoot, en vier kinderen en bedienden, Oudemans met echtgenoot, Wulp en echtgenoot, Hits en echtgenoot, Bish met echtgenoot en vijf kinderen, J. F. F. Most, P. J. Bezoet de Bie, R. J. M. Frescarode, Mr. J. G. T. Timmermans, E. de Kuyper, J. H. Jaepers, J. A. Moessen, Serina en Italiens; mevr. J. de Groot, Rouffaer met twee bedienden en S. J. H. W. Jacometti met een bediende; meufvr. J. Wulp, C. Speet, L. A. van Noël en L. Strick van Wijk, benevens eenige Indische bedienden.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Geboorten.

L. de Waal geb. van Kraaijenoord. D., Batavia 12 Nov. — G. E. van der Poel geb. Ester D., Bezoekie 4 Nov. — A. J. M. Breijmann geb. Bonnet D., Batavia 12 Nov. — P. A. Oudemans geb. Verdam Z., Batavia 12 Nov. — L. C. Brunting geb. Bujs, D., Soerabaya 18 Nov.

Getrouwd.

C. L. van der Voort met F. Niggebrugge, Medjokerto 17 Nov. — C. F. E. Praetorius met A. M. H. Eijma, Delft 18 Sept.

Overleden.

W. F. J. B. Cleerens, Sumatra's Westkust 14 Sept. — Het dochtertje van B. J. Eekhout 5 j., Tjilatjap 3 Nov. — J. P. Koch, Batavia 11 Nov. — F. H. Thurkow, Pelatoengan 15 Oct. — A. E. Kieffer, j. d. 45 j., Soerabaya 15 Nov.

VERTREKKENDE PERSONEN.

L. P. van Mourik en familie — H. Feltkamp en familie.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Van
Nov. 21	Nederl. Ind.	So-Ookdin.	Said Moht bin Kasim.	Koetie.
"	"	Prins Fredrik der Nederlanden,	C. C. de Wit.	Batavia.
"	"	Maria Christina.	C. Voss.	"
"	"	Soedul Barie.	S. Abd. b. Salim b. Seeh Aboebakar,	Balie Padang.
"	"	Riengit.	To Sario.	"

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum	Flag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Naar
Nov. 21	Nederlandsche	Vice Adm. Gobius.	A. A. van der Linden.	Ned. via Prob. en Pasoer.
"	"	Willem Daniel.	T. de Meester.	" " Batavia.
"	"	Krabbe.	Mardam.	Pasoeroeng.
"	"	Margaretha Johanna.	L. P. Wassenaar.	Nederl. via Probolinga.
"	"	Ammana Tulbarie.	S. Hamoot b. Mehamat Bantak.	Grissee.
"	"	Fathol Madjiet.	Said Moht. bin Alooi Assegaf.	Batavia via Samarang.
"	"	Theodora Machtilda.	D. Boelhouwer.	Ned. via Bez. en Panaroek.
"	"	Caroline.	S. A. Kihlman.	Nederland.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Flag.	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Nederlandsche	Johannes Albertus.	J. C. Londt.	Onbepaald.	B. J. van Eck & Co.
Pruisische	Ida Mathilda.	Gronow.	Amsterdam.	" " " " "
Nederlandsche	Stad Nijmegen.	H. P. Crujls.	Onbepaald.	" " " " "
Nederlandsche	Jacob.	Börger.	Golf van Perzie.	Wm. Mathieu & Co.
Nederlandsche	Jan Schouten.	Coening Meljer.	Onbepaald.	Schimmelpenninck & Co.
"	Zaanstroom.	Schaap.	Nederland.	" " " " "
"	Phoenix.	Johansen.	"	" " " " "
"	Ocean.	Poestkoke.	"	" " " " "
"	Jupiter.	Moll.	Macassar.	" " " " "
"	Oost India Pakket.	Postma.	Nederland.	" " " " "
"	Catharina Wilhelmina.	Popken.	"	Ruyt Cramer & Co.
"	Laurens Koster.	Koenen.	"	" " " " "
"	Everdina Elisabeth.	Tonjes.	"	" " " " "
"	Henriette.	Portengen.	"	" " " " "
"	Jonge Jan.	Pheiffer.	In Reparatie.	J. F. van Leeuwen & Co.
"	Delfshaven.	Schaap qq.	Onbepaald.	B. Kopersmit & Co.
Nederl. Ind.	Stoomschip Macasser.	Smith.	Onbepaald.	" " " " "
"	Ambon.	Hugenholts.	"	" " " " "
Nederlandsche	Jan van Hoorn.	B. Moles.	Nederland.	" " " " "
"	Louise.	P. Bujs Jr.	"	" " " " "
Engelsche	Anne Forster.	Clarke.	Engeland.	McMillan Marten & Co.
"	Monsoon.	Hare.	Nederland.	" " " " "
Nederlandsche	Louise Antoinette.	McKenzie.	Onbepaald.	Adam & Co.
Engelsche	Henri Winch.	Cottam.	China.	" " " " "
"	Sophia Fraser.	Wilson.	Singapore.	" " " " "
Ned. Ind.	Fearnot.	McKenzie.	Onbepaald.	" " " " "
Engelsche	Scotch Lassie.	Crawford.	"	" " " " "
Nederl. Ind.	Carolina Sophia.	Van der Beek.	"	" " " " "
Zweedsche	Carin Cecilia.	Bergström.	Falmouth.	P. Kervel & Co.
Deensche	Maria Christina.	Voss.	Amsterdam.	" " " " "

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Medusa, Samarang en schroefkorvet Prinses Amalia; de schepen Zaanstroom, Catharina Wilhelmina, Djoedool Moebarak, de Stad Schiedam, Phoenix, Ferdinand Nies, Broomielow, Ocean, Oost India Pakket, de Walvisch, Alfulek, Le Prophete, Admiraal van Kinsbergen, Louise, Prins Frederik der Nederlanden en Maria Christina; de stoomschepen Makasser, Ambon en Menado; de barken Fathal Ma-an, Saljan Maskour, Henry Winch, Jan Schouten, Laurens Coster, Jacob, Beatrix, Salma, Drie Vrienden, Delfshaven, Louise Antoinette, Louisa Jacobs Johanna, Everdina Elisabeth, Elizabeth, El Mashoor, Jan van Hoorn, Fathool Joessoer, Katroom Nida, Jonge Jan, Ida Mathilde, Henriette, Adolf van Nassau, Antoinette, de ad Nijmegen, Carin Cecilia, Carolina Sophia, Zein, L. Amicitia

en Christina Agatha; de brikken Sophia Fraser, Sophia, Johannes Albertus, Riagil Gair en L' Esperance; de schoenere Sario Tengerong, Hoseeng, Fearnot, Almok Tassam, Komeij, Jupiter, Bientang Tjalgoan, Berkatoel Adjelan en So Ookdin.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

16 November. Het Ned. schip *Elise Susanne*, gezagv. J. van Boven Tagg, van Soerabaya.
17 " " " " *Nieuw Holland*, gezag. L. Tuk, van Batavia.
19 " " " " *Vier Gezusters*, gezagv. J. Bik, van Soerabaya.

" " " " " *Nova Zembla*, gezagv. A. J. B. Hordijk, van Batavia.
20 " " " " *Jacob Roggeveen*, gezagv. J. Vos van Marken, van Soerabaya.
" " De " Ind. schoener *Bella*, gezagv. Jono, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

16 November. Het Ned. schip *Doshijk*, gezagv. K. J. Swart, naar Samarang.
" " " " " *Christiaan Huigens*, gezagv. J. van Katwijk, naar Nederland.
" " " " " *Duiveland*, gezagv. J. C. Viersema, naar Nederland.
18 " " " " *Europa*, gezagv. J. G. Tromp, naar Soerabaya.
" " De " Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. K. tjoong, naar Panaroekan.
19 " Het " schip *Minerva*, gezagv. J. A. van Boven, naar Middelburg.
20 " " " " *Tonia*, gezagv. F. Zeeman, naar Rotterdam via Batavia.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De Nederl. schepen Amazone, Louise Kroonprinses van Zweden, Elise Susanne, Nieuw Holland, Jacob Roggeveen, Nova Zembla en Vier Gezusters; de schoener *Bella*.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 22sten tot en met den 21sten November 1858.

AANVOER.

Van Nederland per het Nederl. schip *Prins Frederik der Nederlanden*, gezagv. C. O. Wit, agenten Schimmelpenninck & Co. 6 balen manufacturen, 2 ijzeren cijlinders, W. Mathieu & Co; 100 vaten bier, 60 kisten vensterglazen, 15 balen manufacturen, J. F. van Leeuwen & Co; 54 vaten teer, N. H. M.; 28 ledige leggers, Adam & Co; 25 kisten wijn, Schimmelpenninck & Co; 300 stuks marmersteenen, Order.

Van Koetei Borneo per de Ned. Ind. schoener *So Ootdin*, gez. Said Mohamat bin Osman, agent Gezagvoerder. 31.000 kleine bossen rotting, Gezagvoerder.

UITVOER.

Naar Nederland per het Ned. schip *Louisa*, gezagv. Antusch. 1200¹⁸/₁₀₀ picols suiker, 1550 picols koffij W. H. M.

Naar Nederland per het Zweedsche schip *Carolina*, gezagv. Kihlman 3409¹⁷/₁₀₀ picols suiker, Schimmelpenninck & Co; 8569¹⁷/₁₀₀ picols suiker, Fraser Eaton & Co.

Naar Rionw en Singapore per de Ned. Ind. bark *Dennok Bintang Toedjoe* gezagv. Tan Bindjang.

1500 picols olie-koeken; 1050 picols rijst, 156¹/₂ picols aarde-katjang, 7¹/₂ picols koperwerk, 41³²/₁₀₀ picols Bal. tabak, 3 collis koopmanschappen, diverse Arabieren.

Naar Batavia en Samarang per de Ned. Ind. bark *Fathool Madjiet*, gezagv. Said Mohamat bin Aloewie bin Sech Assegaf.

190 manden bier, 2 kisten kain pandjang, 84 kisten madapollamu, 1687⁴²/₁₀₀ picols ijsen, P. Kervel & Co; 86 stuks ijzeren ballast, 51 stuks machinerien, 65¹/₄ vaatjes vleesch, Adam & Co.

Naar Nederland via Batavia per het Ned. schip *Willem Daniel*, gezagv. Titus de Meester.

1500 picols koffij, 5003³⁴/₁₀₀ picols suiker, 30 picols rotting, N. H. M.

Naar Nederland via Bezoekie en Panaroekan per het Ned. schip *Theodora Machtilda*, gezagv. D. Boelhouwer.

1502¹⁴/₁₀₀ picols suiker, 30 picols rotting, 500 picols koffij, N. H. M.

Naar China per het Pruisische schip *Ferdinand Nies*, gez. Caler. 15980³²/₁₀₀ picols rijst, 247³⁹/₁₀₀ picols rotting, 9 kisten lijn-olie, W. Mathieu & Co.

Naar Timor, via Macasser per het Ned. schip *Henriette*, gezagv. L. Robinson.

6 vaatjes boter, 1 kist Edam. kaas, 54 vaatjes kruid, Schimmelpenninck & Co; 100 kelders arak, 20 picols rijst, 14 picols suiker, Nash; 10 balen drills, 2 kisten slendangs, 2 kisten gedr. katoen, 5 kisten amfoen, J. F. van Leeuwen & Co; 12 manden aardewerk, W. W. Cook & Co; 2 kisten amfoen, Mc Millan Marten & Co.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol f 18.—

KOFFIJ f 30.—

RIJST (CARGA) per kojang.

Id. (WITTE) " "

KORHUIDEN per 100 st. f 50.—

ARAK per legger. f 50.—

OLIE (KLAPPEN)

OLIE (KATJANG).

KADJANG MATIEN.

ROTTING.

WISSELKOERS Pari.

PROTESTANTSCH EEREDIENST.

Zondag den 28sten November, 's morgens ten half 9 ure.
Ds. SCHIFF.

ROOMSCH KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 28sten November 's morgens ten half 9 ure.

De intekening in Nederland kan geschieden bij M. Wilt & E. te Rotterdam, bij L. van Bakkenes & Co te Amsterdam en W. J. van Haren Noman te Leiden.

GEDRUKT BIJ H. FURRI & CO TE SOERABAYA.

